

De GESCHIEDENIS van de WERELD

TEKST VAN I. SCHOONIANS

GEILLUSTREERD DOOR F. FUNCKEN

“VITA NUOVA”

VITA NUOVA is Italiaans. Het wil zeggen nieuw leven en het is de titel van een beroemd boek van Dante. De eerste titel van dit boek was geschreven in het Latijn, « Vita Nova ». Dante Alighieri werd geboren te Florence in 1265 en stierf in 1321. Hij is de grootste dichter van Italië, een der verhevenste geesten van de wereldliteratuur en is als denker een sluitfiguur van de Middeleeuwen. Het is de tijd van Dante die voor Italië en voor de wereld een nieuw leven bracht.

1. — TE FLORENCE IN 1300

IN gedachten verzonken liep hij langs de huizen op de « ponte Vecchio », de brug over de Arno, als iemand hem groette : « Dag, Dante Alighieri ! » Het was de architect Arnolfo di Cambio, die grote perkamentrollen droeg. « Zijn dat de plannen voor het nieuw paleis of voor de nieuwe dom ? » vroeg Dante. « Voor alle twee, mijn waarde ! Kijk, ik toon ze je. » Terwijl de dichter de groots opgevatte plannen bewonderde, naderden twee schilders. Het waren Giotto en Cimabue. Zij groetten Dante en de architect. « Florence wordt een grote stad ! » zei Dante. — « Jij bent een der zes prioren van die stad ! »

2. — DE WITTEN EN DE ZWARTEN

FLORENCE werd inderdaad een grote, machtige stad. De vesting die men voltooidde, was vier keren groter dan de oude, maar al de rijke families twistten voortdurend met elkaar. De Cerchi, leiders van de Witten, tegen de Donati, leiders van de Zwarten m. a. w. de Gibelijnen tegen de Welfen. Dante was een Witte en het waren de Zwarten die triomfeerden. De dichter werd verbannen en zijn huis verwoest.

3. — BEATRICE

DANTES jeugdlyriek cirkelde om de lieflijke gestalte van de jong gestorven Beatrice, die hij als negenjarig kind voor het eerst ontmoette. Dante hield van Beatrice, maar deze wist daar helemaal niets van. Volgens de enen stierf zij heel jong, volgens de anderen is het niet zeker dat zij ooit heeft geleefd, tenzij dan in de geest van Dante. Hoe het ook zij, de dichter bezong Beatrice in zijn vele canzoni.

4. — HYMNE AAN HET LEVEN

DE Vita Nova is een hymne aan het leven, gericht aan de ziel van Beatrice, door haar dood onsterfelijk geworden. Tot de rijpe werken van Dante behoren, *Il Convivio*, het gastmaal, een overzicht van de wetenschappen van zijn tijd en de *Vulgari Eloquencia*, over de Italiaanse volkstaal. Dit laatste is een baanbrekend werk voor de taalvorming van de Italianen. Zijn naam is onsterfelijk geworden met de *Divina Commedia*.

5. — DIVINA COMMEDIA

« Nel mezzo del cammin ». In de helft van zijn levensweg ontmoette Dante de dichter Virgilius, die hem naar de Hel leidde. Hun sloep dreef in de cirkels van een reusachtige trechter, waar de dichter al zijn vijanden terugvond. Dan kwam het Vagevuur, een reusachtige berg, en eindelijk de Hemel waar de heiligen en de grote denkers een schitterende mystiek roos vormden. Was Virgilius de leidzman door hel en vagevuur, Beatrice was de bemiddelaarster, d.w.z. de genade, naar de Hemels sferen tot voor Gods troon. De *Divina Commedia* is het meesterwerk van de Middeleeuwen.